

Rotsen aan de Lesse

DREHANCE

LENGTE: 16 km

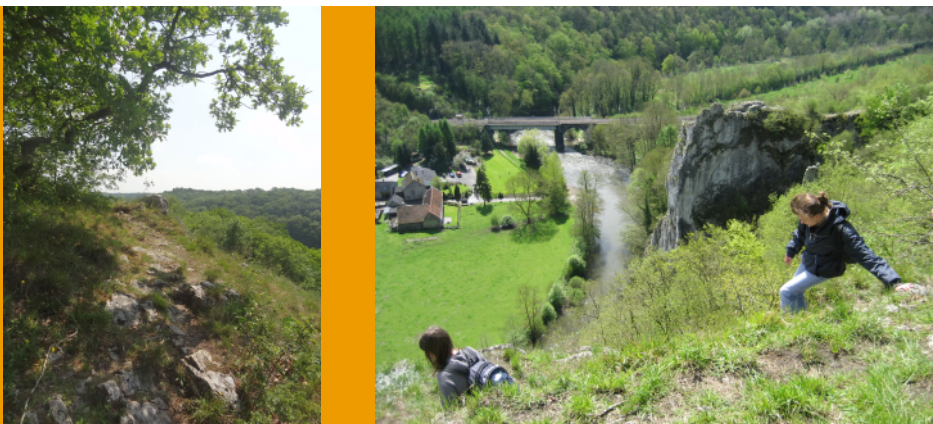
VERTREKPUUNT: Aan de kerk van Dréhance, deelgemeente van Dinant in de provincie Namur

AANDACHTSPUNTEN: In de vallei van de Lesse volgt deze wandeling vlakke en gemakkelijk begaanbare paden. Ook op het hooggelegen plateau rond Dréhance stellen de paden door velden en bossen geen problemen. Een pad over enkele akkers bij het begin van de wandeling, dat door een boer steevast omgeploegd wordt, kan soms wat lastiger zijn: als de ondergrond zeer nat is sleur je kilo's aarde mee aan je wandelschoenen en als de gewassen hoog staan is het niet eenvoudig om de juiste richting aan te houden.

De wandeling brengt je ook op en langs verschillende rotsmassieven waar de afgronden dodelijk diep zijn. Hier hebben de paden bergallures en ze zijn soms zeer steil, glad en met stenen bezaaid. Enkele keren moet je zelfs een paar meters omhoog klimmen en zal je handen en voeten moeten gebruiken. Vat deze wandeling alleen aan bij geschikte weersomstandigheden en als je de gevaren correct kan inschatten. Wees in het bijzonder voorzichtig met kinderen.

In Dréhance zijn er geen winkels of café's. In Anseremme daarentegen, een drietal kilometers na het vertrek, vind je alle horeca. In Pont-à-Lesse kan je iets drinken in hotel Castel, als je tenminste met je modderschoenen durft binnengaan.

TOPOGRAFISCHE KAARTEN NGI: 53/7-8 (1:20.000)

Deze wandeling verkent de laatste kilometers van de Lesse voor de monding in de Maas bij Anseremme. De streek is gekend voor zijn karstverschijnselen: spleten, grotten en onderaardse rivieren uitgesleten in de kalksteen. De wandeling loopt door de zgn. Cirque de Chaleux, een ketelvormig dal met steile, rotsachtige wanden en opvallende naaldvormige rotsen. Deze smalle rotspieken staan bekend onder de naam

'Aiguilles de Chaleux' en onze wandeling brengt je bovenop La Chandelle, de grootste van deze rotsen.

De beroemde Dinantse wetenschapper Edouard Dupont onderzocht op het einde van de 19de eeuw als eerste de streek op een zeer grondige manier en vond een schat aan sporen van voorhistorische dieren en mensen. In de Grot van Chaleux ontdekte hij een leisteenplaat waarop door prehistorische mensen een oeros werd gegraveerd. Dupont was gefascineerd door de vele overblijfselen in deze grotten van mensen die sporen van doodslag vertoonden en die blijkbaar bij de etensresten weggegooid werden. Hij ontwikkelde een theorie van macabere rituelen waarbij leden van de gemeenschap, hoofdzakelijk vrouwen, werden geofferd en opgegeten bij de begrafenis van een stamhoofd. Kannibalisme in de Ardennen tijdens de prehistorie... Dupont haalde de grotten leeg tot de laatste steen uit een obsessieve bezorgdheid dat er later toch nog een interessant spoor zou kunnen op gevonden worden. In tegenstelling tot de leeggehaalde grotten valt er in de ondergrondse wereld wel nog veel te verkennen. Geologen en hydrogeologen duiken ook vandaag nog in de Lesse om vermoedelijke onderaardse aders van de rivier in kaart te brengen. Zo bevindt zich aan de voet van het kasteel van Walzin, in het water van de Lesse, een ingang van een grottenstelsel met een ondergrondse waterloop die zijn tracé nog niet heeft prijsgegeven. Dit imposante kasteel van Walzin staat fier bovenop een hoge rots langs de Lesse. In 1914 zou de kasteelheer de ramen van het kasteel met kostbare gouden lijsten in de rivier gegooit hebben om ze uit de handen van de Duitse soldaten te houden. De ramen werden tot vandaag nog niet teruggevonden... denkt men.

Geologisch bevindt de streek zich in de Famenne. De hellingen zijn hier niet minder steil dan in de echte Ardennen maar de hoogteverschillen zijn wel niet zo groot. Dréhance is een dorp van niemendal waar niets te beleven valt maar over het plateau rond Dréhance lopen een aantal interessante paden over de akkers en door de velden en bossen. Het gaat om paden die terug te vinden zijn op de officiële atlas der buurtwegen maar waarvan het bestaan en de wijzigingen in de loop der tijden zeer gecontesteerd zijn. De atlas stamt immers uit 1841 en werd gedurende twee eeuwen amper geactualiseerd. Uiteraard geeft dit in vele gevallen aanleiding tot hoog oplopende discussies tussen verdedigers van de wandelpaden en de boseigenaars die wandelaars liever kwijt dan rijk zijn. Er wordt heel wat ruzie gemaakt over verdwenen paden, privé-paden, in de loop der jaren lichtjes verplaatste paden enzovoort. Enkele jaren geleden mondden in Dréhance deze ruzies om de doorgang van wandelaars enkele jaren geleden zelfs uit in fysiek geweld. De zaak werd hard uitgevochten bij de vrederechter en in 2016 werd de zaak in beroep beslecht. Bij het begin en op het einde van de wandeling loop je over enkele van deze fel bevochten en opnieuw geopende paden.

Van april tot en met oktober organiseren verschillende bedrijven de afvaart van de Lesse met kajaks. Uiteraard is dit een populaire sportieve activiteit bij mooi weer. Als de waterstand te laag is, wordt de afvaart verboden. Dat is maar goed ook, want de honderden boten schuren dan over de stenen in de rivier en verstoren het ecosysteem op de bodem. De actuele waterstanden en de bevaarbaarheid kan je checken op de website <http://kayak.environment.wallonie.be>. Zo kan je de wandeling combineren met een kajaktocht, of kan je een dag uitkiezen waarop varen verboden is en het dus veel stiller is langs de Lesse.

Naar de monding van de Lesse in Anseremme

Met de rug naar de kerk van Dréhance volg je de hoofdstraat naar links, de Rue d'Anseremme. Bij de Place de Dainville, met speelpleintje, sla je linksaf in het kleine straatje Rue du Mayeur. Je komt uit in de Rue de Furfooz bij een groot gebouw in natuursteen met een grote blauwe poort, dit gebouw draagt nummer 26. Achter dit gebouw vertrekt een smal paadje tussen de struiken. Dit paadje eindigt bij akkers. Je moet nu achtereenvolgens twee akkers oversteken, waarschijnlijk is het pad omgeploegd maar zie je wel een spoor van de gebruikers. Stenen met verfstrepen geven de doorgangen aan maar als de gewassen hoog staan zie je deze doorgangen natuurlijk niet tenzij je er vlakbij bent. De windmolens aan de horizon geven de juiste richting aan maar ook die verdwijnen na een tijdje uit je gezichtsveld. Je daalt over de akkers af naar een uitgesneden terreinplooi in de richting van het bos. Na de twee akkers, voor een gote weide, ga je naar rechts een smal pad in naast de weide. Al snel leidt het paadje je door een bosstrook. Zie je de dassenburcht? Op het einde van het pad kom je op een bosweg, je gaat even naar links en dan meteen rechtsaf. Je loopt nu op een begroeide weg door prachtig bos, links naast de weg een mooi ravijntje. Op een splitsing sla je rechtsaf op een bosweg. Wat verder sluit een hek de weg af. Net voor het hek zijn er links twee paden, je neemt het meest rechtse van die paden, dus het dichtst bij de bosweg met het hek. Het pad loopt tussen afsluitingen een gans eind door het bos. Op het einde kom je weer op de bosweg, ook hier afgesloten met een hek, je stapt rechtdoor over de bosweg. De weg loopt het bos uit en leidt naar het minuscule gehucht Hordenne. Links zie je het kasteel. Je stapt rechtdoor over het asfaltwegje, langs een kapel. Het asfaltwegje leidt naar de bredere Charreau de Dréhance. Je steekt deze weg over en volgt aan de overkant een dalende bosweg naar links, met stenen verhard. Na 400 meter verlaat je de weg en je slaat rechtsaf in een bospad, langs een afsluiting. Je steekt nog eens de Charreau de Dréhance over en je gaat nu steeds rechtdoor tot aan de Maas in Anseremme, het einde is een trappenpad naar beneden. Je slaat linksaf en je steekt de Lesse over, net voor de monding. Aan het einde van het water kan je de brug verlaten en via trapjes naar beneden lopen tot aan de oever van de Lesse. Rond de kerk van Anseremme vind je horeca, vooral gericht op de kajakvaarders.

Over het rotsmassief la Nausée

De wandeling loopt verder langs de oever van de Lesse over een asfaltpaadje dat snel een meer natuurlijk karakter krijgt. Je volgt de oever ongeveer een half uur tot bij de eerste brug over de Lesse, hier steek je de rivier over. Eventueel kan je een mooi plekje langs de oever opzoeken om te pauzeren. Nu kan je je beginnen voor te bereiden op de eerste uitdagende passage van deze wandeling, namelijk de beklimming van de Rocher de la Nausée. We citeren hiervoor letterlijk uit de gids *Avontuurlijk wandelen in de Ardennen* van Ludo Van Lint, uitgegeven bij Lannoo in 1995. De tekst is nog perfect up-to-date, de oude coniferen waarvan sprake zijn alleen nog wat ouder geworden, en we hadden het zelf niet beter kunnen beschrijven. Ere wie ere toekomt.

'Even verder is er links een kleine parkeerplaats. Net er voorbij begint, links, een rij oude coniferen. Even tellen nu: net vóór de 19de is er aan de overkant van de weg een steil

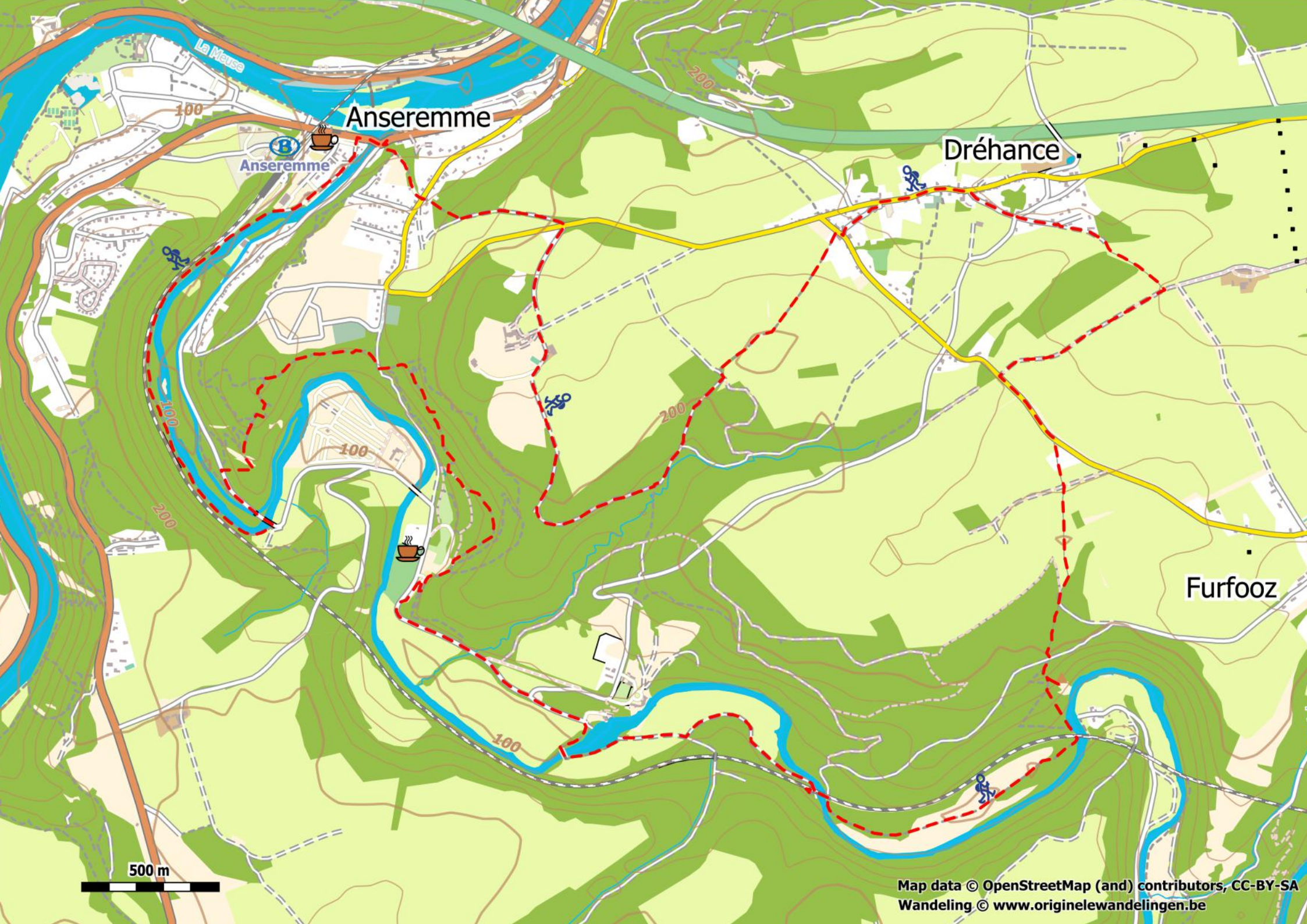
paadje met veel grote en losliggende stenen, en voldoende bomen om je aan vast te houden. Boven zijn er rechts en links rotsen. De linkse rots moet je op. Dat kan aan de achterzijde, zonder grote problemen. Een quoterij? Wellicht 2. Boven heb je een eerste uitzicht op de Lesse. En op een camping. Je wandelt enkele meters verder over de rotsen en je blijft daarbij aan de kant van de Lesse. Bij een rode plek en een verbleekte pijl moet je een paar meter naar beneden, tot op de overgang tussen twee rotsmassieven. Rechtdoor, dus de rotsen voor je op. Kijk goed en zoek de gemakkelijkste route. Twee, drie meter moet je naar boven. Een klimpartij die wellicht iets moeilijker is dan de eerste. Laten we zeggen 3-.'

Vermijd bij de klim over het paadje met de losliggende stenen om stenen naar beneden te laten vallen. Het lijkt het ons verder het beste om deze klim te doen in kleine groepjes van maximaal twee à drie personen die dicht bij elkaar blijven. Ben je met een grotere groep, laat dan een volgend klein groepje pas aan de klim beginnen als het vorig groepje boven is. Zo vermijd je dat iemand gewond raakt door vallende stenen losgemaakt door iemand hogerop. We willen herhalen dat niet iedereen zich bij de hierboven beschreven klauterpartijen over de rotsen even comfortabel zal voelen. Schat de situatie ter plaatse zo correct mogelijk in met in de eerste plaats aandacht voor veiligheid, in het bijzonder van kinderen. De afgronden zijn dodelijk diep. Als de rotsen nat zijn nemen de moeilijkheidsgraad en het gevaar van deze passage ernstig toe. In dat geval kan het zijn dat je beter rechtsomkeer maakt. Je moet dan weer helemaal naar beneden en iets verder langs de asfaltweg, bij conifeer 21, een ordentelijk pad omhoog volgen.

Wie de rotsmassieven overwonnen heeft, geniet van het uitzicht op deze uitzonderlijke plaats. De wandeling loopt verder over de rotskam. Nog even moet je wat afklimmen. Nadien volg je het pad verder over de rotskam. Er zijn hier meerdere paden, volg steeds het pad dat het dichtst bij de vallei rechts ligt. Gaandeweg ontmoet je de blauwe en de groene bewegwijzering van twee lokale wandelingen, deze kan je volgen. Af en toe leidt een zijsprongetje rechts naar uitzichtpunten. Het pad volgt de 'crête'. Na een tijdje daalt het pad wat en loop je voorbij een monument ter nagedachtenis van Maurice Bonhome, een baron die hier in 1907 om het leven kwam bij een jachtongeval. Het pad eindigt op een brede bosweg.

Over de Rochers du Castel

Je gaat naar rechts over de brede bosweg en 25 passen verder, nog voor een splitsing, neem je de linkse bosweg. Ongeveer 50 meter verder sla je rechtsaf en dan links, het paadje dat de helling oploopt. Bij een jonge beuk met veel stammetjes kom je op een ander pad. Als je naar links kijkt, zie je in de verte een verbodsbord. Je gaat de andere richting uit en slaat dus bij de beuk rechtsaf. Het mooie pad stijgt zacht verder. Voorbij het hoogste punt daalt het pad met oude trappen en je daalt af tot bij een eerste klimmassief. Hou het klimmassief aan je linkerhand en loop over het pad met veel steenslag verder. Waar een steenslagspoor rechts naar beneden loopt, hou je links en volg je het pad verder omhoog. Je ziet een volgend rotsmassief en daar ga je naartoe. Na een haarspeldbocht kom je bij een prachtige rotspoort in dit massief. Uiteraard ga je hier een kijkje nemen, maar wees zeer voorzichtig want aan de andere kant gaapt de afgrond. Met de rug naar de rotspoort stijg je nog wat verder langs het massief. Wat

La Meuse

Anseremme

Anseremme

Dréhance

Furfooz

500 m

Map data © OpenStreetMap (and) contributors, CC-BY-SA
Wandeling © www.originelewandelingen.be

hoger kan je nog eens een kijkje gaan nemen op de rotskam maar je stijgt nog verder tot je op veilige manier naar de andere kant van de rotsen kan. Hier moet je over een steil bergpad naar beneden, misschien hangt er wel een touw om je te helpen. Je komt in een volgende klimzone met veel steenslag, hier volg je het pad naar links het bos in. Voor een laatste massief daalt het paadje zigzaggend naar beneden. Je moet uitkomen op een goed bospad, naast een bakstenen schuilplaats. Daal hier niet verder maar volg het vlakke pad naar links. Het pad loopt in de helling door het prachtige bos en eindigt op een pad langs het domein van het hotel Castel in Pont-à-Lesse. Linksaf. Er komen nog enkele paden van links uit het bos maar je blijft rechtdoor gaan langs het hoteldomein. Via een trappenpad bij de parkeerplaats kan je naar het hotel, maar dat doe je alleen als je hier iets wil gaan drinken. Voor het vervolg van de wandeling laat je het trappenpad rechts liggen en je gaat verder rechtdoor.

Langs de Lesse naar de Cirque van Chaleux

Even voorbij een zijpad rechts komt het pad bij een oude leuning met links beneden de indrukwekkende Grotte Martina langs de weg. Het vervolg van het pad is hier afgesloten. Jammer want het leidde naar mooie rotsen en naar de Trou Magritte, een grot met een overhangende porche van 10 meter hoog. In deze grot werd een figuurtje uit mammoetivoor gevonden, het enige paleolithische Venusbeeldje dat in België werd ontdekt. Het figuurtje bevindt zich in het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen. Maar ook deze plaats mag je dus jammer genoeg niet meer bezoeken. Je moet dus aan de oude leuning even terug en het zijpad nemen naar de parking van het hotel Castel. Daar linksaf en op het asfaltwegje linksaf.

Je moet deze asfaltweg een eind volgen. Onderweg kan je misschien toch nog bij de mooie rotsen of de Trou Magritte. Bij twee splitsingen hou je telkens rechts aan, op asfalt. In de Rue du Barrage zie je al van ver de recente voetgangersbrug over de Lesse, daar moet je naartoe om de Lesse over te steken. Aan de andere kant van de rivier volg je het pad naar links en bij het wad aan de voet van het prachtige kasteel van Walzin, bovenop de rotsen, volg je de mooie weg onder haagbeuken. Op een splitsing linksaf, een weg langs de rand van uitgestrekte weiden die je prachtige uitzichten biedt op het kasteel en op de rotsen.

Je komt bij een spoorwegbrug over de Lesse. Een kilometer verder is er nog zo een spoorwegbrug en daar moet je naartoe. Dat kan door over de eerste brug de Lesse over te steken en een doodgewoon pad op de rechteroever te volgen. Dat kan ook door bij de eerste brug de rivier niet over te steken en het pad op de linkeroever te volgen. Deze optie is voorbehouden voor wandelaars die veel tijd, geduld en doorzettingsvermogen hebben want het oeverpad volgen is een zeer hachelijke onderneming. Je krijgt te maken met omgevallen bomen, smalle en glibberige paadjes boven het water, een rots met kettingen om je vast te houden en dichte begroeiing. Je steekt dan de rivier over via de tweede spoorwegbrug, als je er ooit geraakt. Je kan natuurlijk het pad op de linkeroever blijven volgen tot je er genoeg van hebt en dan van oever veranderen, door het water.

Op een of andere manier kom je dus bij de tweede spoorwegbrug over de rivier. Aan de overkant zie je de huizen van het gehucht Chaleux omgeven door de rotspieken van de Cirque de Chaleux. De volgende beklimming zal je bovenop de rotsnaald La Chandelle

brengen. Wandel onder de spoorwegbrug naar links en, belangrijk, stap zo dicht mogelijk bij het water. Volg zo de rivier tot op het punt waar rotsen in het water de doorgang versperren. Op dit punt zie je nog een oud ijzeren plaatje in de rotsmuur en enkele bomen die met hun wortels boven het water hangen. Stap over de boomwortels, voorzichtig, je hangt hier boven het water! Achter de bomen kan je links een rotskloofje ingaan. Enkele meters verder moet je uit het rotskloofje klimmen. Kijk goed, er zijn niet zoveel nuttige steunpunten te vinden. Uit het kloofje loop je verder over een pad en je stijgt lichtjes. Op een T-splitsing moet je straks links voor het vervolg van de beklimming, maar ga eerst even naar rechts tot bij de grot van Chaleux. Na het bezoek aan de grot moet je dus teruglopen en aan de T-splitsing nu rechtdoor. Loop niet verder dan 10-15 meter voorbij de splitsing want je moet de steile helling boven de grot oplopen. Ongeveer waar je links een heel klein rotsplateautje ziet ga je rechts de beboste berg op. Je ziet het begin van het pad niet duidelijk, alleen afgesleten stenen verraden dat hier gewandeld wordt. Een beetje hoger tekent het steile pad zich duidelijker af. Je ontmoet ook oude groene markeringen op de bomen langs het pad en in een bocht naar rechts zelfs oude rood-wit markeringen van een in onbruik geraakt traject van een Grote Routepad. Rechts hou je de rotswand in het oog. Op een splitsing neem je rechts (links leidt naar een meer gebruikt pad naar boven) en je komt zo vanzelf op de rotsige kam van de Aiguilles de Chaleux. De wandeling loopt straks verder naar links, over de rotsige kam omhoog naar het bos, maar natuurlijk ga je eerst even naar rechts om te genieten van het fenomenaal uitzicht en gevoel bovenop de rotsnaalden. We moeten je niet zeggen dat dit geen plaats is om kinderen te laten rondspelen.

Voor het laatste stuk van de wandeling loop je dus over het rotsige pad omhoog naar het bos. Op een ander pad even rechtsaf en dan sta je op een brede bosweg. De wandeling steekt de bosweg over en vervolgt over een paadje door het bos aan de overkant van de bosweg maar voor een laatste schitterend uitzicht op de Cirque de Chaleux loop je eerst even een paar honderd meter naar rechts over de bosweg. Van op een 'terras' een metertje lager dan de weg overschouw je de cirque. Na dit uitzichtpunt loop je dus terug over de bosweg en je neemt het pad rechts, richting Dréhance. Het pad loopt even door bos en komt dan op een bredere bosweg. Rechtdoor tot voor uitgestrekte en omhoog lopende akkers. Op de top zie je een groot gebouw in natuursteen, daar moet je naartoe en je neemt dus het smalle spoor schuin rechts dat over de akkers loopt. Gaandeweg krijg je de kerk van Dréhance, het eindpunt van de tocht, in het vizier. Bij het gebouw op asfalt links en enkele honderden meters verder de eerste veldweg rechts, stijgend en met stenen bezaaid. Niets laat vermoeden dat deze weg een privéweg is, voorlopig wordt de doorgang nog getolereerd. De veldweg stijgt naar de hooggelegen Ferme de Sûre maar gaat niet zover. Net voor een zijweg rechts vertrekt achter een alleenstaande lindeboom, aan de linkerkant van de weg, een spoor over de akkers. Dat spoor leidt je terug naar Dréhance.